

**Тема.
Співробітництво
України та
Організації
Північноатлантич
ного договору.**

НАТО – одна з найпотужніших світових організацій колективної безпеки, заснування та розвиток якої датується минулим сторіччям та має багато знакових для всього світу військово-політичних моментів.

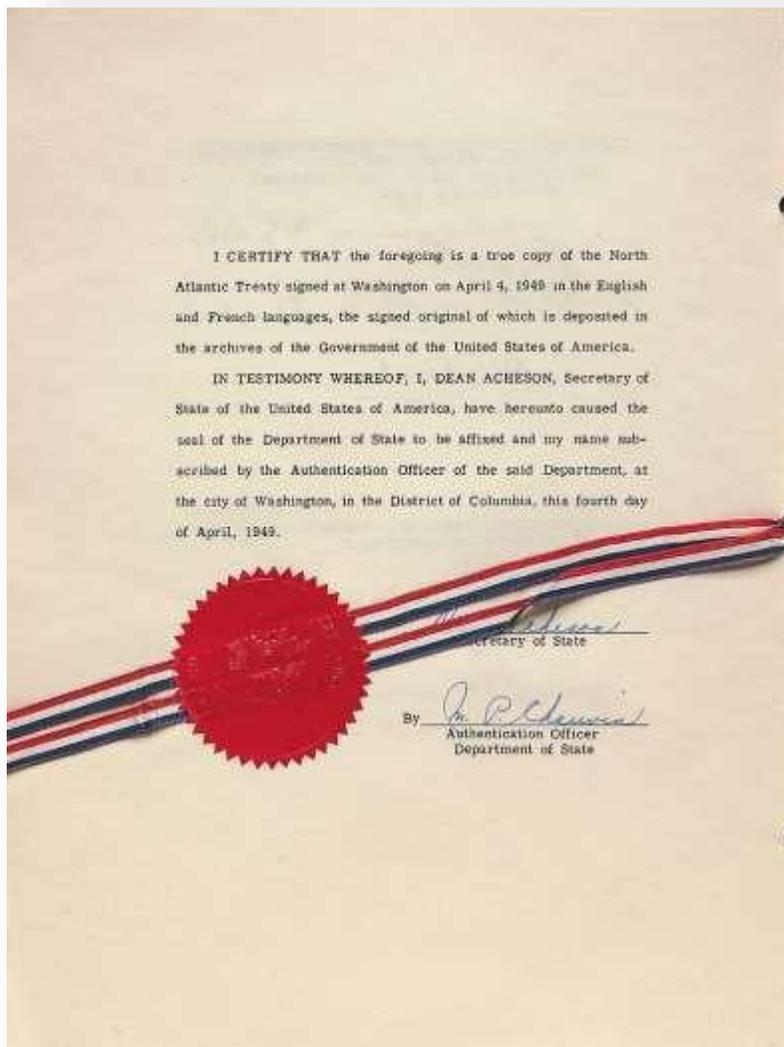
Ми підготували 10 цікавих фактів про історію та сьогодення Північноатлантичного альянсу.

ФАКТ 1

Установчим документом для створення НАТО є Північноатлантичний договір.

Це міжнародна угода, що була підписана 4 квітня 1949 року у Вашингтоні представниками урядів Бельгії, Великої Британії, Данії, Ісландії, Італії, Канади, Люксембургу, Нідерландів, Норвегії, Португалії, Сполучених Штатів Америки та Французької республіки.

У преамбулі Договору підкреслюється, що його учасники об'єднують свої зусилля для здійснення колективної оборони та підтримання миру й безпеки відповідно до Статуту ООН, декларується, що договірні сторони підтверджують своє бажання жити в мирі з усіма народами й урядами. Другою метою проголошена рішучість сторін захищати свободу, спільну спадщину та цивілізацію своїх народів, засновані на принципах демократії, свободи особистості та законності. Третя мета Договору полягає в об'єднанні зусиль з метою створення колективної безпеки та збереження миру.

Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною : навч. посіб. / уклад. Д. І. Дзвінчук. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 604 с.

ФАКТ 2

Головною посадовою особою Організації Північноатлантичного договору є Генеральний секретар НАТО.

Першим Генеральним секретарем Північноатлантичного альянсу став лорд Гастінгс Лайонел Ісмей, 1-й барон Ісмей. У 1952 британський військовий і політичний діяч, генерал очолив НАТО й обіймав цю посаду до 1957 року.

Генеральний секретар відповідає за координацію роботи альянсу, є главою Північноатлантичної ради та веде персонал НАТО. З 1 жовтня 2014 року і до сьогодні генеральним секретарем є Єнс Столтенберг, колишній прем'єр-міністр Норвегії.

Головченко, В. І.
Ісмей Гастінгс / В. І.
Головченко // Українська
дипломатична
енциклопедія : у 2 т. / ред.:
Л. В. Губерський [та ін.]. –
Київ, 2004. – Т. 1. – С. 456–
457.

ФАКТ 3

Концепцію новоутвореної міжнародної організації лорд Ісмей окреслив як «тримати росіян на відстані, американців – всередині (Європи), а німців – під наглядом».

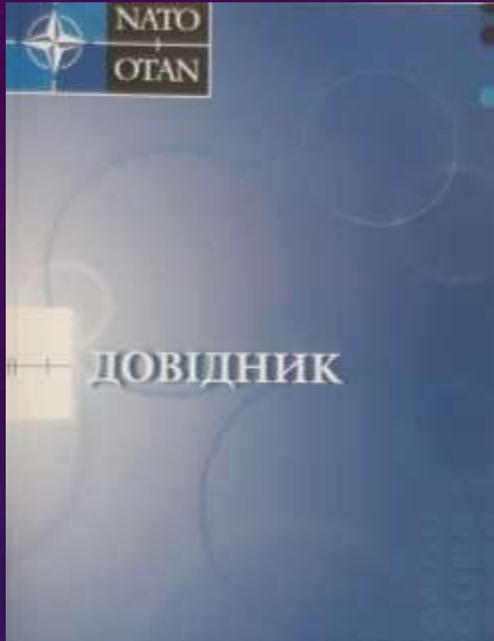
Імплементация Північноатлантичного договору президентом США Гаррі Труменом
24 серпня 1949 року

За і проти: дебати з питань євроатлантичної безпеки. – Брюссель : НАТО, [2004]. – 76 с.

ФАКТ 4

Північноатлантичний альянс має свою офіційну символіку – герб, прапор та девіз.

Довідник НАТО : вид, присвяч. 50-й річниці Альянсу. – Київ : Молодь, 1999. – 543 с.

Офіційна емблема міжнародної організації НАТО є колом, символізуючим єдність та співпрацю країн Північноатлантичного альянсу, де стилізована «троянда вітрів» компаса вказує на спільний шлях до миру, що обрали собі країни-члени НАТО. Зображено «компас» білого кольору на темно-синьому тлі. Зазначену емблему використовують як герб і на прапорі НАТО.

Девіз НАТО придумав дипломат Андре де Старк. Це фраза «Animus in consulendo liber», що в перекладі означає «У раді дух вільний».

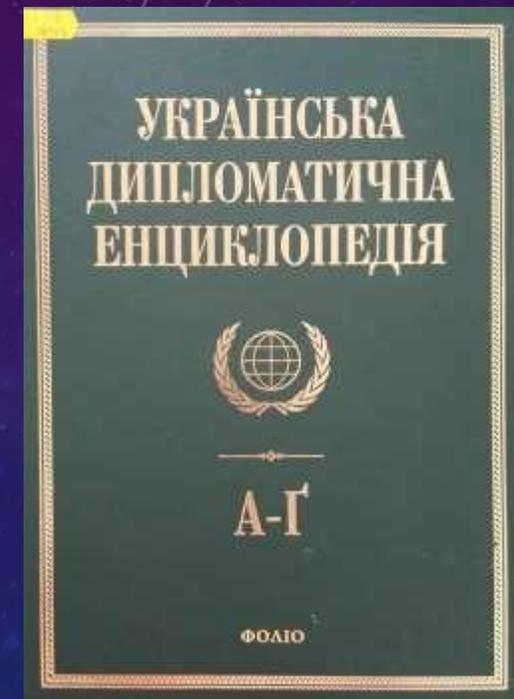
ФАКТ 5

Статтю 5 Північноатлантичного договору НАТО застосовували тільки один раз: у відповідь на теракти 11 вересня 2001 року в США.

Першорядне завдання Альянсу полягає в забезпеченні захисту й оборони території та населення держав НАТО. Стаття 5 Вашингтонського договору – засновницького статуту НАТО – регламентує завдання НАТО із гарантування колективної оборони. У ній стверджується, що напад на одного з членів Альянсу вважатиметься нападом на них усіх.

Статтю 5 було введено в дію лише одного разу в історії Альянсу, а саме: 12 вересня 2001 року, наступного дня після здійснення терористичних актів проти Сполучених Штатів Америки.

Мінгазутдінов, І. О.
Вашингтонський договір
1949 року / І. О.
Мінгазутдінов //
Українська дипломатична
енциклопедія : у 5 т. А-Г /
за заг. ред. Д. В. Табачника.
- Харків, 2013. – Т. 1. – С.
299–300.

ФАКТ 6

Штаб-квартира НАТО розташована **в** столиці Бельгії Брюсселі.

NATO: український вибір . – [Б. м.] : Фріз І. В., 2018. – 119 с.

Штаб-квартира НАТО – політичний **та** адміністративний центр Північноатлантичного союзу, де постійно розміщений головний політичний орган прийняття рішень в НАТО – Північноатлантична рада. Кожна країна-член має постійне представництво **в** політичній штаб-квартирі НАТО.

ФАКТ 7

NATO має власний фонетичний алфавіт, також відомий як телефонний алфавіт ІКАО. У ньому буквам англійського алфавіту **й** цифрам присвоєно певні кодові слова.

The ability to communicate and make yourself understood can make a difference in life-threatening situations – imagine for example that you are trying to alert a search and rescue helicopter of the position of a downed pilot. To ensure clear communication, NATO uses a number of well-known formats which are in general use. NATO standardization agreements enable forces from many nations to communicate in a way that is understood by all.

Some standards can be found in everyday civilian and military life. "Bravo Zulu", typically signalled with naval flags on ships at sea and meaning "well done", is also commonly used in written communication by the military, for example by replying "BZ" to an email.

Numbers

1	One (oh-oh)		
2	Two (two)		
3	Three (tree)		
4	Four (foer)		
5	Five (fife)		
6	Six (sux)		
7	Seven (seven)		
8	Eight (ait)		
9	Nine (niner)		
0	Zero (zoo)		

Phonetic alphabet

The NATO alphabet became effective in 1956 and, a few years later, formed into the established universal phonetic alphabet for all military, civilian and amateur radio communications.

International Morse Code

Morse code transmits text through on-off tones, light flashes or clicks. It was widely used in the 1930s for early radio communication, before it was replaced by textual voice.

Flaghoist communication

Ships use flags as signals to send out messages to each other. The use of flags, known as flaghoist communication, is a fast and accurate way to send information at daylight.

Semaphore

Semaphore is a system in which a person sends information at a distance using two-hand flags – depending on the position of the flags, the message will vary. The signaler holds the flag in different positions that represent letters or numbers.

Panel signalling

Panels are visual signals for sending simple messages to an aircraft. Using a limited code, ground bases can send messages to pilots, for example to request medical supplies.

B Bravo (bravo)	C Charlie (char-lee)	D Delta (dell-tah)	E Echo (eh-oh)	F Foxtrot (foks-trot)
G Golf (golf)	H Hotel (hotel)	I India (in-dee-ah)	J Juliett (jyul-ett)	K Kilo (key-lah)
L Lima (lee-mah)	M Mike (mike)	N November (no-vem-ber)	O Oscar (os-ahr)	P Papa (pah-pah)
Q Quebec (keh-beck)	R Romeo (rowm-ee-oh)	S Sierra (see-are-ah)	T Tango (tang-go)	U Uniform (yoo-ni-form)
V Victor (vik-tah)	W Whiskey (wis-kee)	X Xray (ex-ray)	Y Yankee (yang-kee)	Z Zulu (zoo-lu)

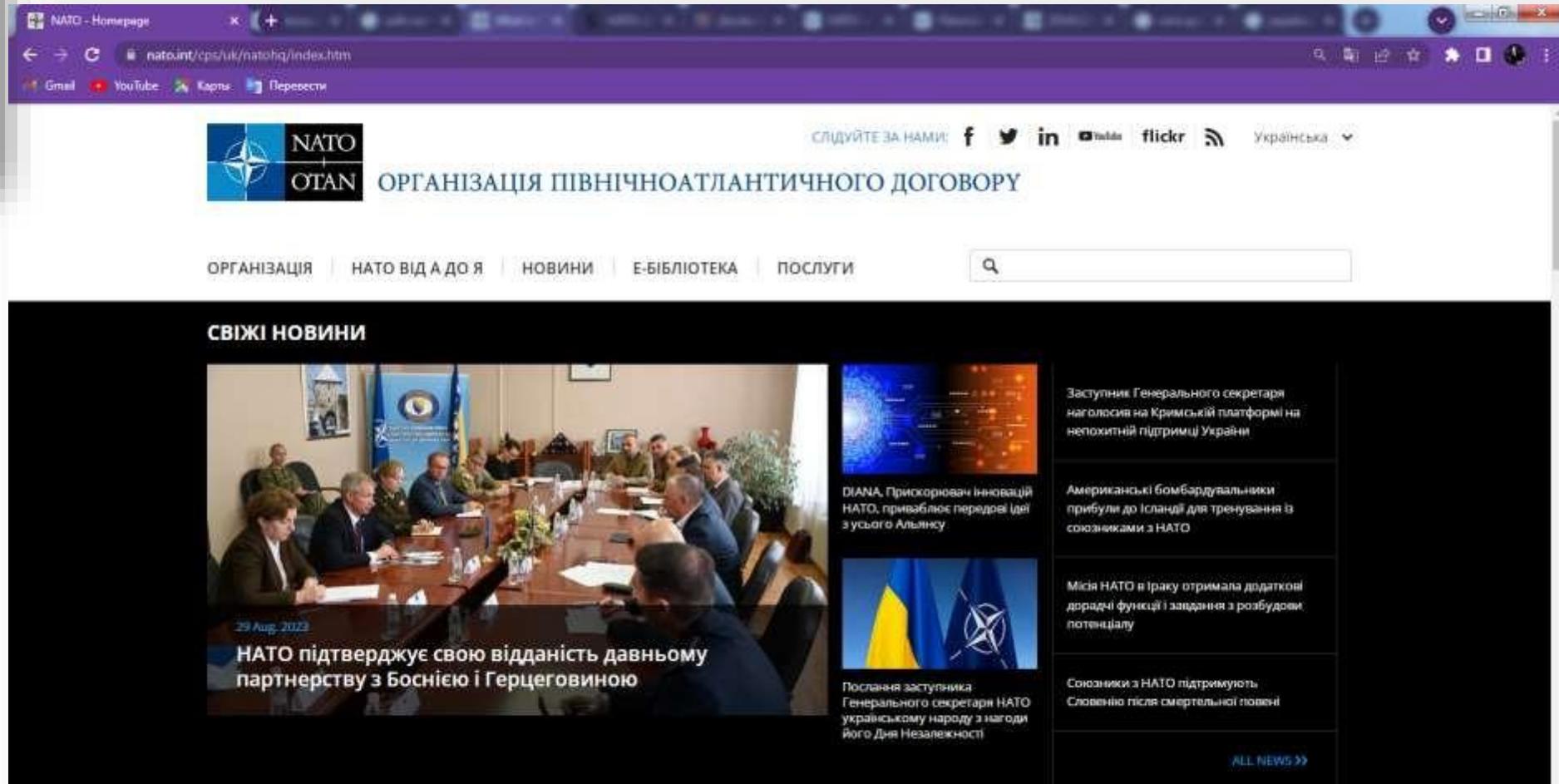
Організація Північноатлантичного договору // Юридична енциклопедія : в 6 т. / ред. Ю. С. Шемшученко. – Київ, 2002. – Т. 4. – С. 306–307.

ФАКТ 8

Офіційними мовами НАТО є англійська та французька. Проте офіційний сайт Північноатлантичного альянсу також має й українську версію.

Що таке НАТО?
[Електронний ресурс] //
Організація
північноатлантичного
договору : офіц. сайт. –
Електрон. дані і програми.
– Режим доступу:
https://www.nato.int/nato-welcome/index_uk.html
(дата звернення:
07.09.2023). – Назва з
екрана.

ФАКТ 9

Фінляндія стала 31 країною, що приєдналася до НАТО.

Фінляндія раніше дотримувалася нейтралітету. Заявку на приєднання до військового союзу було подано у травні 2022 року на тлі російського повномасштабного збройного нападу на Україну. Фінська влада зазначила, що керувалася міркуваннями безпеки, оскільки країна має досить протяжний кордон із росією – понад 1300 кілометрів. Після приєднання Фінляндії до НАТО спільний кордон країн-учасниць союзу із росією збільшиться більш ніж вдвічі.

Богданьок, О.
Фінляндія офіційно стала членом НАТО [Електронний ресурс] / О. Богданьок, Х. Мельник, Н. Собенко // Суспільне Новини : офіц. сайт. – Електрон. дані і програми. – Режим доступу: <https://suspilne.media/434727-finlandia-oficijno-stala-clenom-nato/> (дата звернення: 07.09.2023). – Дата публ.: 04.04.2023. – Назва з екрана.

ФАКТ 10

Сьогодні підтримка вступу України до Північноатлантичного альянсу є найвищою за історію спостережень – майже 90 %.

Дані багаторічного моніторингу свідчать про досить суттєві зміни громадської думки стосовно різних аспектів відносин Україна-НАТО, а також власне сприйняття Альянсу різними верствами суспільства. У 2002 році третина суспільства підтримувала ідею вступу України до НАТО і третина висловлювалася проти. Надалі протягом 2002–2010 років удвічі зменшилася частка прихильників, а частка противників удвічі зросла. Починаючи з 2014 року, відбулися кардинальні, хоча й не раптові, зміни в ставленні громадян до перспективи набуття Україною членства в НАТО.

Більшість українців хочуть бачити Україну в складі Північноатлантичного альянсу і вважають неприйнятною відмову від вступу до НАТО заради встановлення миру. Згідно з дослідженням, зараз 89 % українців хочуть бачити Україну в складі НАТО.

Суспільна підтримка євроатлантичного курсу України: оцінки та рекомендації : соціол. дослідж. / кер. проекту О. Мельник ; Центр Разумкова, Посольство Великої Британії в Україні. – Київ : Центр Разумкова, 2021. – 56 с.

Співпраця

Безпека України має вагомe значення для НАТО і усіх держав–членів Альянсу. Альянс цілковито підтримує невіддільне право України на самооборону, а також її право обирати власні механізми безпеки. Майбутнє України – в НАТО. Відносини між Україною і НАТО почали розвиватися ще на початку 90-х років ХХ ст. і відтоді стали одним з найбільш значущих партнерств НАТО. Починаючи із 2014 року, у зв'язку з незаконною анексією Криму Росією, співробітництво між Україною і НАТО у низці ключових галузей було активізовано. Від початку повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році як НАТО, так і держави–члени Альянсу надають Україні допомогу на безпрецедентному рівні.

Співпраця

Розвиток відносин Україна – НАТО

Діалог і співпраця розпочалися, коли Україна, яка щойно набула державної незалежності, вступила до Ради північноатлантичного співробітництва (1991 рік) і програми «Партнерство заради миру» (1994 рік).

Відносини набули подальшого розвитку внаслідок підписання у 1997 році Хартії про особливе партнерство, а згодом завдяки підписанню у 2009 році Декларації про доповнення до Хартії, у якій знову підтверджено рішення, ухвалене лідерами НАТО на Бухарестському саміті у 2008 році, що Україна стане членом Альянсу.

На основі Хартії про особливе партнерство між Україною і НАТО від 1997 року було створено Комісію Україна – НАТО як основний орган розвитку відносин Україна – НАТО і управління заходами співробітництва. У 2023 році на заміну Комісії Україна – НАТО створено Раду Україна – НАТО, у складі якої держави-члени Альянсу і Україна засідають як рівні. Зміна формату свідчить про зміцнення політичних зв'язків між Україною і НАТО і вищий ступінь інтеграції України до Альянсу.

З часом співпраця поглиблювалася, і вона є взаємовигідною. Україна має давню історію активної участі в операціях і місіях під проводом НАТО.

Співпраця

Політична і практична підтримка України

НАТО у найрішучіший спосіб засуджує загарбницьку війну Росії проти України. Російська агресія істотно підриває євроатлантичну і глобальну безпеку і становить тяжке порушення міжнародного права. Згідно з відповідними резолюціями Генеральної Асамблеї ООН, держави-члени НАТО вимагають, щоб Росія негайно поклала край війні, припинила застосування сили проти України і беззастережно вивела усі свої війська з території України.

Держави-члени Альянсу не визнають і ніколи не визнають незаконну і нелегітимну анексію Росією українських територій, включаючи Крим. Відколи Росія здійснила нелегальну анексію Криму і від початку її агресії на сході України у 2014 році, збільшено підтримку України з боку НАТО у галузі розвитку спроможностей і розбудови потенціалу, а також забезпечено підготовку десятків тисяч українських військовослужбовців.

З часу Варшавського саміту НАТО у липні 2016 року практичну підтримку Україні з боку НАТО оформлено у вигляді Комплексної програми допомоги (КПД). На Мадридському саміті у 2022 році держави-члени Альянсу поглибили КПД для збільшення допомоги Україні. На Вільнюському саміті НАТО у 2023 році держави-члени Альянсу ухвалили рішення про перетворення КПД на багаторічну програму допомоги, щоб сприяти відбудові структур безпеки і оборони України і переходу до цілковитої оперативної сумісності з НАТО.

Солідарність НАТО з урядом і народом України, які героїчно захищають свою державу, свою землю і наші спільні цінності, є непохитною. Альянс цілковито підтримує невіддільне право України на самооборону, закріплене у Статті 51 Статуту Організації Об'єднаних Націй. Держави-члени НАТО підтримуватимуть Україну стільки, скільки знадобиться.

З огляду на прагнення України вступити до НАТО, на Бухарестському саміті у 2008 році держави-члени погодили, що Україна стане членом Альянсу. Вони також дійшли згоди про те, що наступним кроком на її шляху до вступу мав стати План дій щодо членства (ПДЧ) – програма реформування у політичній, економічній, оборонній, ресурсній, безпековій і правовій сферах для країн-претендентів. У 2009 році було запроваджено Річну національну програму (РНП) як ключовий інструмент просування України до євроатлантичної інтеграції і запровадження відповідних реформ.

У період з 2010 до 2014 рр. Україна дотримувалася політики позаблоковості, відмовившись від неї внаслідок російської агресії. У червні 2017 року Верховна Рада України ухвалила закон, за яким членство в НАТО було знову оголошено стратегічною метою зовнішньої і безпекової політики країни. У 2019 році набула чинності відповідна поправка до Конституції України.

У вересні 2020 року Президент Володимир Зеленський ухвалив нову Стратегію національної безпеки України, яка забезпечує основу для розвитку особливого партнерства між Україною і НАТО, маючи на меті вступ України до Альянсу. У вересні 2022 року у світлі намагань Росії здійснити незаконну анексію українських територій, Україна знову висловила прохання про вступ до НАТО.

На саміті НАТО у Вільнюсі у 2023 році держави-члени Альянсу підтвердили відданість майбутньому вступу України до НАТО. Визнаючи, що Україна підвищила рівень оперативної сумісності з НАТО і досягла істотного поступу у запровадженні реформ, вони вирішили, що на шляху України до цілковитої євроатлантичної інтеграції більше немає потреби у Плані дій щодо членства. Держави-члени Альянсу і надалі підтримуватимуть Україну і аналізуватимуть її здобутки у досягненні оперативної сумісності, а також додаткових демократичних і безпекових перетворень, що є необхідною умовою для вступу до НАТО. Міністри закордонних справ НАТО регулярно оцінюватимуть поступ за допомогою адаптованої Річної національної програми. НАТО зможе запросити Україну вступити до Альянсу, коли держави-члени погодяться і будуть виконані умови.

A man in a dark military uniform with several medals on his chest stands in the foreground. He is wearing glasses and has a serious expression. Behind him, a large formation of soldiers in similar uniforms is visible, holding flags. The scene is set outdoors under a bright sky with some clouds. The image has a purple and blue border with decorative elements.

[©t.me/infantmilitario](https://t.me/infantmilitario)

Співпраця

Відповідь на війну Росії проти України

НАТО у найсуворіший спосіб засуджує незаконну, невиправдану і неспровоковану загарбницьку війну, розв'язану Росією проти України, яка істотно підриває євроатлантичну і глобальну безпеку і стабільність і становить тяжке порушення міжнародного права. Згідно з відповідними резолюціями Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй (ООН), держави-члени НАТО вимагають, щоб Росія негайно поклала край війні, припинила застосування сили проти України і беззастережно вивела усі свої війська з території України.

До того ж держави-члени НАТО закликають Росію забезпечити цілковите дотримання міжнародного гуманітарного права і безпечний і безперешкодний доступ для гуманітарних потреб і надання допомоги усім, хто цього потребує. Російські військові злочини й інші звірства такі, як напади на мирних жителів і руйнування цивільної інфраструктури, позбавляючи мільйони українців базових послуг населенню, не можуть залишитися безкарними. Усіх винних у цих злочинах має бути притягнуто до відповідальності за порушення і зловживання правами людини і міжнародним гуманітарним правом, зокрема стосовно цивільного населення України, включаючи примусову депортацію дітей і сексуальне насильство у контексті конфлікту.

Розв'язана Росією війна істотно вплинула на довкілля, ядерну, енергетичну і продовольчу безпеку, світову економіку і добробут мільярдів людей в усьому світі. Держави-члени НАТО і Україна суворо засуджують рішення Росії вийти з Чорноморської зернової угоди і її цілеспрямовані дії з метою перешкоджання експорту української сільськогосподарської продукції, від якої залежать мільйони людей в усьому світі. Держави-члени Альянсу, зокрема у співпраці з Європейським союзом і ООН, докладають зусиль з метою відновлення зернової угоди і забезпечення подальшого експорту українського зерна морем і суходолом.

Співпраця

Відповідь на війну Росії проти України

Відколи Росія здійснила незаконну анексію Криму і почала агресію на сході України у 2014 році, НАТО неухильно дотримувалася позиції цілковитої підтримки суверенітету і територіальної цілісності України у межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи територіальні води. Держави-члени Альянсу рішуче засуджують і ніколи не визнають незаконну і нелегітимну анексію Криму Росією і висловлюють осуд його тимчасової окупації.

Держави-члени Альянсу так само засудили російську агресію і дестабілізуючі дії на сході України та у Чорноморському регіоні, починаючи з 2014 року. Збільшено присутність НАТО у Чорному морі й активізовано співпрацю у військово-морській галузі з Україною і Грузією.

НАТО також засуджує незаконні спроби Росії здійснити анексію чотирьох тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській, Херсонській і Запорізькій областях України у вересні 2022 року, що становить спробу найбільш великомасштабного захоплення земель у Європі з часів Другої світової війни. Псевдореферендуми на тимчасово окупованих територіях були організовані Москвою і нав'язані Україні. Вони не мають легітимності, і НАТО ніколи їх не визнає. Це землі України, і вони назавжди залишаться територією України. Голосування у Генеральній Асамблеї ООН, яке переважною більшістю голосів засудило спроби Росії анексувати ці території, надіслало чіткий і потужний сигнал того, що Росію ізольовано і що увесь світ на боці України, на захисті заснованого на правилах міжнародного порядку.

Співпраця

Відповідь на війну Росії проти України

Внаслідок незаконної і нелегітимної анексії Криму Росією у 2014 році держави-члени Альянсу вирішили призупинити усіляке практичне цивільне та військове співробітництво з Росією, втім залишивши відкритими політичні і військові канали зв'язку. Від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну у лютому 2022 року, держави-члени Альянсу запровадили суворі санкції з метою позбавлення Кремля ресурсів для фінансування воєнної машини. Держави-члени Альянсу і надалі посилюватимуть санкції з метою збільшення тиску на російський уряд. Завдяки цим зусиллям Росії буде дедалі складніше ремонтувати свої танки, виробляти ракети і фінансувати війну.

Починаючи з 2014 року, з огляду на безпосередні загрози, яких зазнавали територіальна цілісність, політична незалежність і безпека України, регулярно проводилися консультації на рівні Комісії Україна – НАТО. Позачергові засідання Комісії проходили у зв'язку з агресією Росії в Криму і на сході України у 2014 році, необґрунтованим застосуванням Росією військової сили проти українських суден у Керченській протоці у листопаді 2018 року і небезпечним нарощуванням Росією військової моці у квітні 2021 року. Подальші екстрені засідання Комісії відбулися у штаб-квартирі НАТО у січні і лютому 2022 року і були присвячені нарощуванню Росією військової сили і неспровокованому вторгненню в Україну. Упродовж війни Україна і НАТО проводили консультації під егідою Комісії щодо ситуації у галузі безпеки і підтримки України з боку держав-членів Альянсу. У липні 2023 року відбулося перше засідання новоствореної Ради Україна – НАТО, започаткованої на Вільнюському саміті НАТО, у рамках механізму кризових консультацій з метою обговорення ескалації з боку Росії у Чорноморському регіоні.

Співпраця

Практична підтримка України – Комплексна програма допомоги

Поряд із політичною підтримкою, було також істотно збільшено практичну допомогу Україні з боку НАТО. Негайно після незаконної та нелегітимної анексії Криму Росією у 2014 році, міністри закордонних справ держав-членів НАТО узгодили низку заходів, спрямованих на підвищення здатності України гарантувати власну безпеку. Вони також ухвалили рішення про подальше розширення практичної допомоги Україні з боку НАТО завдяки істотному зміцненню поточних програм співробітництва, а також запровадженню нових вагомих ініціатив.

На Варшавському саміті НАТО у 2016 році заходи Альянсу на підтримку України було оформлено у вигляді Комплексної програми допомоги Україні (КПД), яка має на меті сприяти розбудові здатності України гарантувати власну безпеку та запроваджувати у життя широкомасштабні реформи відповідно до стандартів НАТО, євроатлантичних принципів та передової практики.

Протягом багатьох років у рамках КПД НАТО допомагала Україні здійснювати трансформацію національних структур безпеки і оборони, надаючи через Представництво НАТО в Україні дорадчу допомогу на стратегічному рівні, а також забезпечуючи практичну підтримку за допомогою різноманітних програм й ініціатив у галузі розбудови потенціалу. Завдяки цим програмам й індивідуально розробленим рекомендаціям НАТО істотно сприяла вдосконаленню потенціалу і підвищенню стійкості структур безпеки і оборони України, а також поліпшенню здатності цих структур протистояти гібридним загрозам. НАТО і держави-члени Альянсу також забезпечили широкомасштабну підтримку зусиль у галузі розбудови спроможностей, зокрема, шляхом здійснення підготовки і освіти, а також надання обладнання і техніки.

Співпраця

Практична підтримка України – Комплексна програма допомоги

У 2014 році, на додаток до КПД, було запроваджено низку проєктів Цільових фондів. У рамках таких Цільових фондів виділяються ресурси для забезпечення розвитку спроможностей і сталої розбудови потенціалу у ключових галузях. Поточні проєкти Цільових фондів є такими:

Командування, управління, зв'язок і комп'ютеризація («С4»), у рамках якого Україні надається допомога щодо реорганізації і модернізації структур і потенціалу у галузі командування, управління, зв'язку й комп'ютеризації;

Медична реабілітація – ініціатива, покликана допомогти Україні вдосконалити систему медичної реабілітації з метою забезпечення сталого довготермінового медичного обслуговування пацієнтів з категорії діючих та звільнених військовослужбовців й цивільних службовців структур безпеки і оборони; а також

Програма професійного розвитку, яка сприяє формуванню цивільних кадрів в українських структурах безпеки і оборони.

Добігли завершення проєкти Цільових фондів, за якими Україні було надано сприяння у таких галузях, як перехід до цивільної кар'єри; утилізація вибухових боєприпасів і боротьба з саморобними вибуховими пристроями; утилізація стрілецької зброї і легкого озброєння, звичайних озброєнь і протипіхотних мін; організація безпечного зберігання боєприпасів; безпечна утилізація радіоактивних відходів і рекультивация земель; кіберзахист; а також логістика і стандартизація.

Співпраця

Розширення Комплексної програми допомоги

На Мадридському саміті НАТО у 2022 році держави-члени Альянсу ухвалили рішення щодо розширення Комплексної програми допомоги (КПД) і подальше збільшення підтримки України. До розширеної КПД увійшли ініціативи, покликані забезпечити надання Україні невідкладної, короткотермінової, нелетальної військової допомоги, а також створення структур для істотного збільшення підтримки України з боку НАТО у довгостроковій перспективі. З часу Мадридського саміту держави-члени Альянсу і партнери загалом виділили на КПД понад 500 мільйонів євро.

Нелетальна допомога відповідно до негайних потреб України

Починаючи з лютого 2022 року, у рамках Цільового фонду Комплексної програми допомоги Україні, Альянсом було реалізовано низку проєктів, за якими надано сприяння у різноманітних галузях, зокрема:

бойові пайки,

технічні засоби забезпечення пальним (включаючи авіаційне пальне),

армійське взуття,

предмети медичного призначення (включаючи аптечки і фармацевтичні препарати),

військове навчальне обладнання,

засоби виявлення і захисту від хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних речовин,

обладнання для знешкодження вибухонебезпечних предметів,

засоби боротьби з БПЛА, а також

вдосконалений супутниковий зв'язок.

Співпраця

Розширення Комплексної програми допомоги

Інші проекти нині знаходяться на різних стадіях розробки і реалізації, зокрема: додаткова підтримка України у галузі «С4» (командування, управління, зв'язок і комп'ютеризація),

переправочно-десантні і понтонно-мостові засоби,
укриття і генератори,
мобільні душові,
мобільні пральні,
обладнання їдалень і харчоблоків,
автомобілі швидкої допомоги і пожежні автомобілі,
бензовози і перекачувальні цистерни,
водовози,
шини,
акумулятори, а також
зимовий одяг.

Поряд із наданням Альянсом нелетальної допомоги, держави-члени НАТО істотно збільшили двосторонню підтримку і забезпечують ще більше зброї і техніки, а також навчання особового складу, щоб Україна була в змозі реалізувати своє право на самооборону, закріплене у Статуті Організації Об'єднаних Націй. Держави-члени Альянсу також виділяють вагому фінансову допомогу і забезпечують гуманітарну підтримку, зокрема, приймаючи мільйони українських біженців в усіх країнах Альянсу. Вони вирішили активізувати і продовжувати надання допомоги Україні – скільки це буде необхідно для забезпечення її перемоги.

Співпраця

Розширення Комплексної програми допомоги

Підтримка України у довгостроковій перспективі

На Вільнюському саміті у 2023 році держави-члени Альянсу погодили надати подальшого розвитку КПД, перетворивши її на багаторічну програму допомоги Україні і забезпечивши стале і передбачуване фінансування. Допомога, що надаватиметься, сприятиме відбудові структур безпеки і оборони України і подальшому досягненню Україною цілковитої оперативної сумісності з НАТО, включаючи перехід від радянських зразків до стандартів, підготовки і доктрин НАТО. Держави-члени Альянсу також допомагатимуть Україні долати фізичні і соціальні наслідки війни, включаючи підтримку у галузі розмінування і надання злагодженої медичної допомоги. НАТО і Україна також докладатимуть зусиль для узагальнення бойового досвіду.

Створене у вересні 2015 року з метою управління двома вже існуючими офісами, Представництво НАТО в Україні забезпечує розвиток партнерства безпосередньо в країні. До його складу входять Центр інформації та документації НАТО і Офіс зв'язку НАТО в Україні.

Центр інформації та документації НАТО

Центр інформації та документації НАТО було відкрито у Києві в 1997 році з метою забезпечення зусиль, спрямованих на інформування української громадськості щодо діяльності НАТО і переваг співробітництва між Україною і НАТО. Центр інформації та документації НАТО структурно входить до складу Управління громадської дипломатії штаб-квартири НАТО і є першим інформаційним представництвом Альянсу в країні-партнері з вільним доступом для усіх громадян. Трьома основними напрямками діяльності Центру інформації та документації НАТО є такі:

- підвищення обізнаності і розуміння Альянсу серед української громадськості;
- інформування громадян України щодо основних заходів співробітництва між Україною і НАТО;
- надання офіційним установам України рекомендацій і підтримки з питань розбудови потенціалу у галузі стратегічних комунікацій.

Центр інформації та документації НАТО проводить різні заходи у галузі громадської дипломатії і комунікаційні проекти, покликані сприяти реалізації основних завдань і заходів НАТО в Україні, а саме: круглі столи, семінари, конференції і мультимедійні проекти.

Співпраця

Представництво НАТО в Україні

Офіс зв'язку НАТО в Україні

Офіс зв'язку НАТО в Україні створено у Києві в 1999 році. Він відіграє чільну роль у розвитку відносин Україна – НАТО. Основними пріоритетами його діяльності є такі:

розвиток зв'язків з українськими міністерствами і відомствами;

надання дорадчої допомоги українським владним структурам щодо заходів на підтримку партнерства Україна – НАТО і відповідних реформ, зокрема Міністерствам закордонних справ, оборони і внутрішніх справ, Раді національної безпеки і оборони, Службі безпеки України, Верховні Раді України і неурядовим організаціям;

розвиток політичного діалогу і практичного співробітництва між Україною і НАТО; а також сприяння контактам між цивільною і військовою владою і радниками України і НАТО.

Під егідою Представництва НАТО в Україні також надається дорадча допомога стратегічного рівня у рамках Комплексної програми допомоги Україні.

Співпраця

Розвиток відносин Україна – НАТО

Відносини Україна – НАТО було офіційно започатковано у 1991 році. Тоді Україна, яка щойно набула державної незалежності, вступила до Ради північноатлантичного співробітництва (РПАС) – форуму, у рамках якого здійснювалися діалог і співробітництво між країнами-членами НАТО і колишніми супротивниками, що раніше входили до Організації Варшавського договору. Кілька років потому, у 1994 році, Україна стала учасницею програми «Партнерство заради миру» (ПЗМ) – ініціативи практичного двостороннього співробітництва між окремими державами-партнерами і НАТО. Україна також стала однією з країн-засновниць Ради євроатлантичного партнерства (РЄАП), створеної у травні 1997 року на заміну РПАС.

Хартія про особливе партнерство від 1997 року залишається основоположним документом, який регламентує відносини Україна – НАТО. На основі Хартії про особливе партнерство між Україною і НАТО від 1997 року було створено Комісія Україна – НАТО (КУН) як основний орган розвитку відносин між Україною і НАТО. Комісія спрямовувала заходи співробітництва і була форумом для проведення консультацій між державами-членами Альянсу і Україною з питань безпеки, що викликають взаємну стурбованість.

Співпраця

Розвиток відносин Україна – НАТО

Ухвалена у 2009 році Декларація про доповнення до Хартії Україна – НАТО за підсумками рішень Бухарестського саміту НАТО 2008 року визначила провідну роль Комісії щодо поглиблення політичного діалогу і просування співпраці з метою підкріплення процесу реформ, спрямованих на реалізацію Україною її євроатлантичних прагнень та курсу на вступ до НАТО. Основним інструментом на підтримку цього процесу є Річна національна програма (РНП), яка відображає цілі національної реформи в Україні і забезпечує Річні плани її реалізації. РНП було складено з п'яти розділів, присвячених політичним та економічним питанням, військово-оборонним аспектам, ресурсному забезпеченню, безпековим проблемам і правовим питанням. Йдеться, з-поміж іншого, про реформи, націлені на забезпечення справедливого управління, боротьбу з корупцією, гарантування верховенства закону та прав людини, а також реформування національних структур безпеки і оборони відповідно до євроатлантичних принципів та стандартів.

Держави-члени НАТО щорічно аналізують перебіг реалізації РНП. Основну відповідальність за її реалізацію покладено на Україну. Комісія з питань координації євроатлантичної інтеграції України під головуванням Віце-прем'єр-міністра з питань європейської і євроатлантичної інтеграції, забезпечує загальну координацію її імплементації відповідними органами державної влади.

У 2023 році започатковано Раду Україна – НАТО, яка стала наступницею Комісії Україна – НАТО. Зміна формату з Комісії на Раду свідчить про зміцнення політичних зв'язків між Україною і НАТО і вищий ступінь інтеграції України до Альянсу. У форматі Ради Україна засідає з усіма державами-членами на засадах рівності. Засідання Ради може скликати як Генеральний секретар, так і окремі країни-учасниці, включаючи Україну, для проведення кризових консультацій. Інавгураційне засідання Ради Україна – НАТО відбулося 12 липня 2023 року у рамках Вільнюського саміту.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!